

Contribution ID: 4

Type: oral presentation

VEĢETĀCIJAS DAUDZVEIDĪBAS ILGTERMIŅA IZMAIŅAS RANDU PĻAVĀS APSAIMNIEKOŠANAS IETEKMĒ

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir platības, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā, lai saglabātu dabas daudzveidību un uzturētu to labā aizsardzības stāvoklī.

Randu pļavas ir Latvijas mērogā unikāla teritorija, kas izceļas ar izcilu biotopu un sugu daudzveidību. Tā ir atzīta par Eiropas nozīmes aizsargājamu teritoriju, jo šeit konstatēti vairāki Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi un sugas. Šīs īpašās nozīmes dēļ teritorija ir iekļauta Natura 2000 aizsargājamo teritoriju sarakstā.

Viens no galvenajiem Randu pļavu biotopiem ir 1630 Piejūras zālāji*, kas Latvijā aizņem 180 ha.

Līdz ar šo unikalitāti rodas nepieciešamība ilgstoši saglabāt šo teritoriju, jo, tāpat kā jebkura zālāja ekosistēma, arī piejūras pļavu veidošanās un pastāvēšana ir atkarīga no lauksaimnieciskās darbības. Tas norāda, ka sekmiņas teritorijas labas aizsardzības stāvokļa uzturēšanas priekšnoteikums ir mērķtiecīga apsaimniekošana.

Balstoties uz esošajiem pētījumiem, ekosistēmā konstatētas izmaiņas, tostarp attiecībā uz augu un kukaiņu sugām, to sastopamības biežumu un sugu daudzveidību. Kopš 2013. gada Randu pļavu monitoringā ir bijis pārrāvums, taču 2024. gadā veiktas atkārtotas uzskaites.

Lai novērtētu, kā līdzšinējā apsaimniekošana ir ietekmējusi biotopu daudzveidību, veikts veģetācijas monitorings, salīdzinot datus no 1997. gada līdz 2024. gadam.

Pirmie rezultāti liecina, ka sugu skaits samazinās, savukārt ekspansīvo sugu skaits daļā parauglaukumu pieaug un daļā samazinās. Spriežot pēc Ellenberga vērtību izmaiņām, šīs pārmaiņas saistās ar vides eitrofikāciju un nepietiekamu apsaimniekošanu.

Primary author: LIELNORA, Krista Gabriela (Latvijas Universitāte)

Co-authors: SILAMIŅE, Inese (Latvijas Universitāte); RŪSIŅA, Solvita (Latvijas Universitāte); MELECIS, Viesturs (Latvijas Universitāte)

Presenter: LIELNORA, Krista Gabriela (Latvijas Universitāte)